

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

14 septembrie 2015

FLD nr. 91

Biroului Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 73 al Constituției Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (*Codul de procedură penală nr. 122-XV din 14.03.2003, Legea privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane nr.241-XVI din 20.10.2005, Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți nr. 140 din 14.06.2013*).

- Anexă:** 1. Proiectul legii
2. Nota informativă

Liliana PALIHOVICI
Deputat în Parlament

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI	
REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	319
14	09 15
Ora	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul de procedură penală nr. 122-XV din 14.03.2003, (Monitorul Oficial 104-110/447, din 07.06.2003), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În tot cuprinsul Codului, cuvântul „înfietori” se va substitui cu cuvântul „adoptatori” la cazul gramatical corespunzător.
2. Articolul 77 se completează după cum urmează:
alineatul (2) după cuvintele „la alin.(1)”, se completează cu textul „sau interesele acestora contravin intereselor participanților la proces minori sau iresponsabili”;
articolul se completează cu aliniatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Organul de urmărire penală sau, după caz, instanța, prin hotărîre motivată, poate numi în calitate de reprezentant legal al victimei, părții vătămate, părții civile, bănuțului, învinuțului, inculpatului, reprezentantul autorității tutelare teritoriale din raza de activitate/amplasare a organului de urmărire penală sau a instanței.”;

Art. II. – Articolul 29 din Legea privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane nr. 241-XVI din 20.10.2005 (Monitorul Oficial 164-167/812, din 09.12.2005), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

articolul se completează cu alineatul (4¹) cu următorul conținut:
„(4¹) În cazul în care, copilul victimă a traficului de ființe umane, nu are părinți, adoptatori, tutori, curatori sau interesele acestora contravin intereselor copilului, iar copilul este plasat într-o instituție de asistență și protecție a victimelor traficului de

ființe umane, obligațiile de reprezentare a interesului copilului sunt puse pe seama instituției date.”;

Art. III. – Articolul 8 din Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți nr. 140 din 14.06.2013 (Monitorul Oficial 167-172/534, din 02.08.2013), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu litera j), cu următorul cuprins:

„j) copiii victime ai traficului de ființe umane.”

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege privind modificarea și completarea
unor acte legislative

Prezentul proiect de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (*Codul de procedură penală nr. 122-XV din 14.03.2003, Legea privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane nr.241-XVI din 20.10.2005, Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți nr. 140 din 14.06.2013*), este elaborat și înaintat în temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Legea nr. 797 din 02.04.1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, acte care stabilesc dreptul la inițiativă legislativă a Deputatului în Parlamentul Republicii Moldova.

Scopul prezentului proiect de lege vizează modificarea și completarea actelor legislative menționate mai sus, în vederea eliminării unor lacune legislative, introducerii unor concretizări în materie procesual penală, precum și eliminării unor confuzii în ceea ce privește identificarea reprezentanților legali ai minorilor, părți la procesul penal.

Codul de procedură penală a Republicii Moldova, stabilește în art. 77, cine sunt reprezentanții legali ai victimei, părții vătămate, părții civile, bănuțului, învinutului, inculpatului, însă, există anumite ambiguități în reprezentarea legală a minorilor care sunt părți la proces.

Aceste ambiguități țin de interesele minorilor, care, uneori nu coincid cu interesele părinților, adoptatorilor, tutorilor sau curatorilor, motiv din care, copiii pot nimeri în categoria de victime ale traficului. Cu regret, deoarece în zilele noastre unii copii sunt impuși să presteze servicii sexuale și să lucreze în sectoare ale economiei tenebre din diferite țări, sunt exploatați în calitate de menajere, folosiți ca momeală în calitate de cerșetori, ca donatori de organe pentru transplant, în activitatea criminală, conflicte militare ș.a.

Este regretabilă situația, dar este cert deja, că în multe cazuri părinții, adoptatorii, tutorii sau curatorii copiilor sunt ei înșiși cei care aduc copiii în situații de risc, făcându-i victime ale traficului de ființe umane, prin diferite forme de exploatare. Menționez, că în unele cazuri și autoritățile tutelare sunt cele care se fac vinovate de victimizarea minorilor, deoarece ele cunosc situația social vulnerabilă a minorilor ajunși victime ale traficului, dar nu au intervenit în momentul potrivit pentru a preîntîmpina acest fenomen.

Datele statistice oferite de către Centrul pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane al Inspectoratului Național de Investigații, relatează că în perioada primului

semestru al anului 2015, au fost identificați **29 copii victime** (comparativ cu 26 copii în perioada similară a anului 2014). Dintre aceștia, 24 copii au fost exploatați sexual, 4 copii au fost exploatați prin muncă, iar 1 copil prin cerșit.

Totodată, predomină traficul intern de copii cu **26 copii victime** identificați în acest sens: 24 – exploatare sexuală, 2 – exploatare prin muncă. Acești 26 copii victime, au domiciliul în diverse localități ale țării, și anume: Chișinău, Bălți, Ialoveni, Rezina, Fălești, Călărași, Hîncești, Anenii-Noi, dintre care, 24 copii au fost exploatați în mun. Chișinău, 1 copil a fost exploatat în Bălți și 1 în Fălești.

Majoritatea copiilor provin din familii vulnerabile social-economic, lipsiți de îngrijirea reală a părinților, astfel fiind lăsați să supraviețuiască pe cont propriu. Acești factori, contribuie direct la perpetuarea și creșterea numărului de abuzuri, violențe comise împotriva lor.

Analiza acestor date, demonstrează suplimentar, necesitatea modificării legislației naționale pentru o mai bună asigurare a respectării drepturilor fundamentale ale copiilor, precum și garantarea reprezentării intereselor acestora la orice etapă a procesului penal sau de judecată.

În acest context, art. 77 al Codului de procedură penală al Republicii Moldova nu prevede situațiile în care minorul victimă a traficului este reprezentat de părinții, adoptatorii, tutorii sau curatorii lui, care l-au determinat să cerșească, să presteze servicii sexuale, să lucreze în sectoarele economiei tenebre, atât în țară, cât și în afara Republicii Moldova.

Proiectul dat, conține câteva aspecte importante, cum ar fi: stabilirea reprezentantului legal al minorilor parte a procesului penal, ale căror interese sunt lezate de părinții, adoptatorii, tutorii sau curatorii lor; responsabilizarea Centrelor de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane în materie de reprezentare; precum și plasarea copiilor victime ale traficului de ființe umane în categoria copiilor aflați în situații de risc.

Astfel, pentru a exclude situațiile sus-menționate, propun următoarele modificări și completări:

1. Întru armonizarea unor termeni utilizați în Codul de procedură penală a Republicii Moldova, potrivit prevederilor Legii nr. 99 din 28.05.2010 privind regimul juridic al adopției, propun, în tot cuprinsul Codului, cuvîntul „înfietori” să fie substituit cu cuvîntul „adoptator”. Noțiunea de înfietor nu este reglementată de actele legislative ale Republicii Moldova, mai mult ca atât, în art. 2 al Legii nr. 99 din 28.05.2010 privind regimul juridic al adopției, se face referire doar la noțiunile de: adopție, adoptator, părinte adoptiv;

2. Articolul 77 din Codul de procedură penală nr. 122-XV din 14.03.2003, (Monitorul Oficial 104-110/447, din 07.06.2003), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

- alineatul (2) prevede că, în cazul în care victima, partea vătămată, bănuitul, învinuitul, inculpatul nu au reprezentanți legali din numărul persoanelor menționate la alin.(1), sau interesele acestora contravin intereselor participanților la proces minori sau iresponsabili, organul de urmărire penală sau instanța de judecată numește din oficiu ca reprezentant legal autoritatea tutelară;
- articolul se completează cu aliniatul (3¹), care prevede că: Organul de urmărire penală sau, după caz, instanța, prin hotărîre motivată, poate numi în calitate de reprezentant legal al victimei, părții vătămate, părții civile, bănuितului, învinuitului, inculpatului, reprezentantul autorității tutelare teritoriale din raza de activitate/amplasare a organului de urmărire penală sau a instanței;

3. Articolul 29 din Legea privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane nr.241-XVI din 20.10.2005 (Monitorul Oficial 164-167/812, din 09.12.2005), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

- articolul se completează cu alineatul (4¹) cu următorul conținut: În cazul în care, copilul victimă a traficului de ființe umane, nu are părinți, adoptatori, tutori, curatorii sau interesele acestora contravin intereselor copilului, iar copilul este plasat într-o instituție de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane, obligațiile de reprezentare a interesului copilului sunt puse pe seama instituției date;

4. Articolul 8 din Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți nr. 140 din 14.06.2013 (Monitorul Oficial 167-172/534, din 02.08.2013), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu litera j), cu următorul cuprins: copiii victime ai traficului de ființe umane.

Luînd în considerare conținutul și specificul de reglementare a proiectului, acesta se încadrează în categoria actelor legislative organice și este elaborat în conformitate cu Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative.

Avînd în vedere cele expuse mai sus, înaintez spre examinare și adoptare Parlamentului proiectul de lege privind completarea unor acte legislative.

Liliana PALIHOVICI
Deputat în Parlament

A handwritten signature in black ink, reading "L. Palihovici", written in a cursive style.